

'Het huis bij de plantage' door Amanda Smyth

Het huis bij de plantage is een coming of age verhaal dat gaat over Celia, een donker meisje uit Tobago. Celia groeit op in Black Rock in de jaren '50 bij haar tante Tassi en haar twee kleine nichtjes. Als klein meisje hoort ze dat haar moeder bij haar geboorte is overleden en dat haar vader, een blanke man, op doorreis was naar Engeland en niet van haar geboorte wist. Het leventje in Black Rock verloopt saai. De enige onderbrekingen in de dagelijkse routines zijn bezoeken van tante Sula, de zus van tante Tassi die in Trinidad woont op een plantage. Wanneer Celia een nare confrontatie heeft met Roman Bartholomew, de man van tante Tassi, besluit te ze weg te lopen. Het liefst wil ze naar Engeland op zoek naar haar vader, maar eerst gaat ze naar Trinidad naar tante Sula om afscheid te nemen. Eenmaal aangekomen in Trinidad loopt alles toch anders dan Celia had verwacht...

Ik kon het boek niet wegleggen voordat ik het uit had. Ik moest gewoon weten hoe het zou aflopen met Celia; haar zoektocht naar haar ouders, naar zichzelf, naar de liefde. Je leeft met Celia mee als zij zich minderwaardig voelt door Romans ondermijnende opmerkingen en hij haar doet geloven dat ze een last is voor tante Tassi. Als ze, wanneer zij in Trinidad komt te werken als nanny bij een blank gezin, wordt verleid door de vader van het gezin die haar "opdrinkt zoals rum" en even later "weer uitpiest" (zoals een helderziende Celia als jong meisje ooit heeft voorspeld), voel je haar naïeve wanhoop om zich vast te klampen aan deze man en hun relatie. Het open einde waar ze aan het begin van een nieuw leven staat, laat je met vragen achter; hoe gaat de rest van haar leven eruit zien en komen de andere voorspellingen van de helderziende ook uit? Ik had er graag nog meer over willen lezen in een eventueel vervolg. Het patriarchale en koloniale karakter van het boek deed mij bovendien sterk denken aan de boeken van Cynthia McLeod, die zelf over de Surinaamse slavernijperiode schreef. Plantages, liefde tussen blank en zwart, verraad, exotische omgevingen, liefde, moord.....het komt er allemaal in voor. Liefhebbers van deze thema's zullen met dit boek dan ook hun hart ophalen.

Uitgeverij Van Gennep, 2012
pagina's 272

Vertaald uit het Engels door V. van der Tol en Roelien Vermaant (*Black Rock*)

ISBN 978 9461 641 328

Recensie door Sereena, maart 2013

Juli (openings)nieuwsbrief

Beste leensters en andere belangstellenden,

Leuk nieuws voor Utrechtse lezende vrouwen (en anderen): *Ellen Deckwitz* heeft deze maand tijdens het Poetry International Festival Rotterdam de 25e *C. Buddingh'-prijs* gewonnen voor het beste Nederlandstalige poëziedebuut, **De**

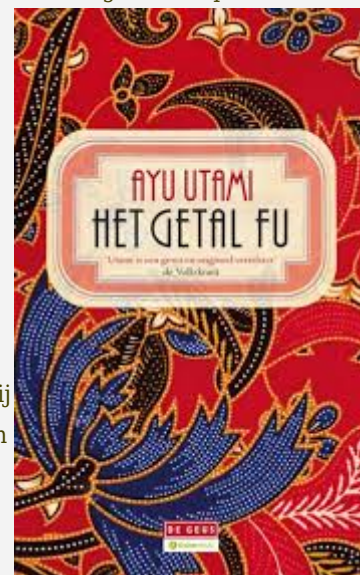

steen vreest mij. De jury was unaniem in haar oordeel, met een vaker aangehaald citaat: *“Deckwitz houdt van begin tot eind haar taal in de hand. Elk gebruikt beeld is een toevoeging. Beelden worden herhaald, waardoor ze een grotere eenheid bewerkstelligen. We zien de zoektocht van een puber naar een eigen identiteit ontsporen met een taalbeheersing die zelf tot in het laatste detail, tot in de licht kantelende typografie toe, ons als lezer op de rails houdt en ons aan het einde beloont met de nodige morele vragen.”* Eerder al was ze in Utrecht toegetreden tot het fameuze Dichtersgilde. Ze treedt regelmatig op, en dat optreden geeft een extra kleur aan haar

gedichten. Met haar uitgesproken voordracht won ze bijna alle Poetry slams, waar slamdichters, of ‘slammers’, een wedstrijd met elkaar aangaan door op een podium hun gedichten voor te dragen. Naast dichten en performance houdt ze zich bezig met literatuurwetenschap, Amerikaanse letterkunde en continentale filosofie vanaf de 20e eeuw, en dat is terug te vinden in haar gedichten. De bibliotheek heeft de bundel al een tijdje uitgestald staan, en hij (zij?) kan die geleend worden.

Al een paar weken geleden vond ik een interview met journaliste en schrijfster *Ayu Utami*. Ze geldt momenteel als de belangrijkste auteur uit Indonesië. In haar werk snijdt ze controversiële onderwerpen aan, zoals religieuze en politieke kwesties, onderdrukking van vrouwen en seks. Ze heeft er internationaal aanzien mee verworven en is zeker onder jongeren populair. Recent is van haar in het Nederlands verschenen **Het getal Fu** (ook in de bibliotheek). Ze beschrijft de veranderingen in het hedendaagse Indonesië. Twee vrienden zijn regelmatig te vinden in de bergen van Oost-Java. De een heeft er mystieke ervaringen, de ander voert strijd tegen fanatieke religieuze groeperingen. Het lijkt in scherp contrast met elkaar te staan.

Het interview vond plaats daags nadat fanatieke moslimgroeperingen het concert van de Amerikaanse popdiva Lady Gaga in Jakarta hadden weten te voorkomen door te dreigen met geweld. Ayu Utami noemt de dreigende protesten veelzeggend voor de sfeer en problemen in haar land. Ze zegt dat de traditionele islam in Indonesië tolerant is en dichtbij de oorspronkelijke identiteit en van het land staat. Het wahabisme sluit daar niet bij aan en tast de Indonesische traditie aan.

De zomertijd brengt voor de meeste mensen meer rust en gelegenheid om te lezen. Wat is er zoal uitgekomen deze weken?

- *Manon Uphoff* (ook al Utrechtse) heeft een novelle uitgebracht, ***De ochtend valt***. Centraal in het verhaal staat een gezin waar de moeder is weggegaan. Bij monde van de hoofdpersoon probeert Manon Uphoff de reactie op zo'n gebeurtenis van binnenuit te beschrijven. Wat voor effect heeft de scheiding op het gedachteleven en de ervaringswereld van een kind? In de loop van het verhaal wordt duidelijk wie het verhaal vertelt en wanneer. Het is niet zomaar verhaal om het verhaal, maar ook het in kaart brengen van het menselijk geheugen. Eigenaardig en bijzonder proza, soms bijna geschreven als poëzie, in een tijd waarin weinig novellen geschreven worden.

- **'Help'** is de tweede roman van de Canadese schrijfster *Alix Ohlin*, in een kritiek omschreven als een fascinerende roman die de psychologie achter het hulpverleners ontleeft. Waarom willen wij zo graag helpen, en wat voor gevolgen kan dit hebben voor ons leven? Kampioen helpen is Grace, een toegewijde psychologe, met wie alle andere personages op een of andere manier een band hebben. Na allerlei gebeurtenissen zijn haar patiënten haar enige troost. Wie heeft wie nodig? En dat allemaal levendig en laconiek beschreven met een groot

psychologisch inzicht en krachtig taalgebruik.

- De Engelse pers was heel enthousiast over het debuut van de Iers-Trinidadiaanse schrijfster *Amanda Smyth*, ***Het huis bij de plantage***. Het weesmeisje Celia groeit op bij haar tante in een dorpje aan zee op Tobago en leidt een eentonig leven. Dat verandert als ze vrouw begint te worden. Haar tante waarschuwt haar voor mannen, en terecht. Ze vlucht naar Trinidad nadat haar oom haar in een dronken bui heeft overweldigd. Terug geworpen op zichzelf op zoek naar een nieuw leven. "Een exotische roman in een Caraïbische setting, geschreven in een expressieve en bloemrijke stijl, een kunstig geweven web van seks, ras en emotionele verwarring."

- *Tatiana de Rosnay* heeft een psychologische thriller geschreven ***Het appartement***. De terreur van de nieuwe luidruchtige buurman zet het leven van de jonge onopvallende

Colombe op zijn kop zet als haar gezin is verhuist naar een prachtig appartement. Haar bovenbuurman draait middenin de nacht keiharde rockmuziek, maar alleen als Colombes man niet thuis is. Ingrediënten die bij liefhebbers er voor zorgen dat ze het boek pas neer kunnen leggen na de laatste bladzijde.

- Komende maand verschijnt de herdruk van ***Zonder moeder*** van *Karina Schaapman*. Het is haar levensverhaal, 'van circuskind' via het Amsterdamse nachtleven tot politica die zich bezig houdt met onderwijs en prostitutiebeleid. In 2007 verscheen van haar het pamflet 'Hoerenlopen is niet normaal' met kritiek over de doorgeschoten liberalisering van de prostitutiebranche. En met haar meest recente publicatie, 'Het muizenhuis - Sam en Julia' won ze deze week de Zilveren Penseel, de prijs voor het kinderboek met de beste illustraties.

Uitstapjes voor de zomermaanden:

- Vanaf 14 juli is in het Centraal Museum een groot audiovisueel werk te zien van de Zwitserse videokunstenares ***Pipilotti Rist*** (1962). Het werk heeft ze in 2001 speciaal gemaakt voor de Agnietenkapel van het museum en maakte toen deel uit van haar solo-tentoonstelling 'Expecting'. De video-installatie prikkelt de zintuigen met licht, geluid en geur. Pipilotti Rist vergelijkt haar videowerk met schilderijen, alleen dan bewegend. Ook het maakproces is voor haar vergelijkbaar waarbij expressiviteit belangrijker is dan realisme. Naast haar videowerk is ze ook lid van de popgroep Les Reines Prochaines. In verschillende van haar werken is haar eigen gezang en muziek hoorbaar. Haar werk wordt soms bestempeld als feministisch. Zelf ziet ze het meer als een eigennuttige manier om de wereld te bekijken.

- Nog meer installatiekunst in het Gemeentemuseum in Den Haag. Vanaf vandaag is in de projektenzaal de installatie **'Born in a balloon'** te zien van de Nederlandse *Karin van Dam*, die behalve installatiekunstenaars ook tekenares is. De titel verwijst naar de film '39 steps' van Alfred Hitchcock. Daarin komt een man voortdurend in situaties terecht die hij niet heeft gewild en die geen verband met elkaar hebben, allemaal door toedoen van een vrouw. Karin van Dam houdt ervan om te reizen, het op doorreis zijn is de essentie van haar werk, een ontdekkingstocht. Bij toeval stuit ze dan op allerlei (bouw)materiaal dat ze gebruikt voor haar werk. Zie ook: www.gemeentemuseum.nl/

- In het Arnhemse museum voor moderne kunst ook een kunstenaar met installaties, video's and performances, de Poolse

Katarzyna Kozyra. In Polen roept haar werk vrijwel altijd heftige reacties op door de beelden die ze gebruikt. Lichamelijke aftakeling, onze preoccupatie met uiterlijk, vrouwelijkheid en mannelijkheid zijn belangrijke onderwerpen in haar controversiële werk. Ze doorbreekt, ook in de kunstwereld, menig taboe. In haar recente project 'Casting' daagt ze anderen uit om momenten uit haar levensgeschiedenis opnieuw te ensceneren en mee te maken, waarmee ze wil laten zien hoe media kunnen worden gebruikt om een andere identiteit en persoonlijkheid aan te meten. De tentoonstelling heet **Tegenpolen. Transgression. Hedendaagse Poolse kunst**.

- En voor wie van fietsen houdt, *Rosita Steenbeek* komt op de fiets naar Selexyz Broese in haar geboorteplaats om haar nieuwe boek te promoten, **Amsterdam-Delphi, Op de fiets naar het orakel**. Het is een reisverslag of misschien beter een Odyssee. Ze fietste met haar Armeense vriend en fotograaf Art Khachatryan, van Amsterdam naar Delphi en laat de lezer onderweg meegenieten van alles om haar heen. Woensdag 11 juli om 14.30u komt ze erover vertellen, en signeren.

Deze maand kregen we een heel vriendelijk boeken-aanbod van *Gloria Wekker*, hoogleraar vrouwenstudies 'Gender en ethniciteit'. Aanleiding is de verhuizing van haar kantoor. Ze gaat komend najaar met vervroegd emeritaat en gaat zich wijden aan haar passie, schrijven over onderwerpen waar ze nauw bij betrokken is. Ze heeft de vrouwenbibliotheek een heel aantal boeken geschonken uit haar breed georiënteerde verzameling. Veel dank aan Gloria Wekker! En veel succes met je schrijf-plannen.

Het aantal recensenten voor de bibliotheek heeft zich flink uitgebreid. We zijn heel blij met zoveel vrijwillige lezers en schrijvers van heel verschillende leeftijd en achtergrond. Ook de uitgeverijen zijn bereid mee te werken aan ons plan. We hebben inmiddels genoeg recensie-exemplaren zodat iedereen aan de slag kan. Voor wie geïnteresseerd is: de recensies die afgelopen weken zijn afgerond staan op de website. En om een idee te geven: recent uitgebrachte boeken die in de collectie zijn opgenomen en gerecenseerd zullen worden zijn: *Droef en zoet* van Aimee Bender, *De uitzonderlijke gave* van William Praise van Tania Hermans, *De verleider van Damascus* van Daad Kajo, *De wezenlozen* van Wytske Versteeg, *Het meisje met sneeuw in het haar* van Ninni Schulman, *Achter het raam op de Wallen* van Patricia Perquin, *Donker Hart* van Gilleen Flynn, *Het licht van de zee* van M.L. Stedman en *De bakkersdochter* van Sarah Mc Coy.

Gezien de beperkte openingstijden ligt de leenperiode voor boeken niet vast. Als je een boek langer dan een maand wilt lenen, wil je dan n.a.v. deze aankondiging een mailtje sturen om dit te laten weten. De brievenbus als retour-medium werkt prima.

De leenbijdrage voor 2012 is vastgesteld op € 25,- (vanaf april € 20,-). Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op ING banknr 9266995 ten name van Stichting Es Scent o.v.v naam en 'leenbijdrage 2012'. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek.

U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 28 juni 2012